

PROGRAMIN VE YAPIMCININ ADI	Dosya Analiz / 17 Srilanka Tarrantizmi	Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL
YAYIN YERİ, TARİHİ VE SAATİ	TSR Yabancı Dil	

SİNYAL

SES

Yeni haftaya yeni bir terör saldırısı ile başladık. Bu kez Hindistan'a komşu bir güney Asya ülkesi olan Sri Lanka'da terör saldırısı gerçekleştirildi. Başkent Colombo ve üç şehirde, Hristiyanlarca kutsal Paskalya gününde üç kiliseye ve dört otele gerçekleştirilen sekiz saldırıda şu ana kadar 300'e yakın insan hayatını kaybetmiş durumda. 500'den fazla yaralı var.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL'ün konuyla ilgili değerlendirmesini sunuyoruz...

Sri Lanka ve iç çatışmalar

Saldırlar nedeniyle, Sri Lanka halkı, haklı olarak büyük bir belirsizlik ve üzüntü ile karşı karşıya. Bu nedenle gün Sri Lankalılar ile dayanışma günü.

Saldırılarda şu ana kadar 36 yabancı da hayatını kaybetmiş durumda. Aralarında Türk ve Müslümanların da olduğu ölen yabancılar arasında Amerikalılar, İngilizler, Hindistanlılar ve Danimarkalılar da bulunuyor.

Saldırılardan sonra hükümet sokağa çıkma yasağı ilan etti. Tüm sosyal medya iletişimini durdurdu.

Sri Lanka yaklaşık 22 milyonluk bir ada ülkesi. Nüfusunun %70'i Budistlerden, %12'si Hindulardan, %9'u Müslümanlardan %6'sı da Katolik Hristiyanlardan oluşuyor.

Sri Lanka 1983-2009 yılları arasında Budist Sinhalar ve Hindu Tamiller arasında iç savaş yaşamış bir ülke. Bu sivil savaş, hükümet güçlerinin 2009'daki üstünlüğü ile sona erdi.

Saldırının nedenleri ve kimler tarafından yapıldığına dair henüz bir açıklama yapılmış değil. Şu ana kadar korkunç terör saldırısını üstlenen bir örgüt de yok.

Sri Lanka'da dönem dönem Budistler tarafından Hristiyanlara ve Müslümanlara yönelik saldırılar yapılmaktadır. Yakın dönemde Budistler tarafından 26 kez kiliselere müdahale

YAPIMCI	ÜNİTE AMİRİ	YAYIN DENETLEME KURULU DENETİMİ

edildiği ifade ediliyor. 2013'deki Budist saldırılarında ise 40 Müslümanın öldürüldüğü biliniyor.

Dünyadan Tepkiler

Yaklaşık bir ay önce Yeni Zelanda'daki cami saldırısına terör saldırısı bile diyemeyen, neredede ise sessiz kalan dünya liderleri bu kez saldırıları yüksek sesle kınadılar. Olması gerektiği gibi sert tepki verdiler. Dileriz bu tutum her türlü saldırıda gösterilir ve daha fazla işbirliğine dönüşür.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da saldırıyı şiddetle kınadı. Erdoğan açıklamasında bu saldırının tüm insanlığa karşı yapıldığına ve teröre karşı küresel işbirliğine dikkat çekti: “Sri Lanka'da Paskalya Bayramı'na denk getirilen terör saldırılarını şiddetle kınıyorum. Bu saldırı tüm insanlığa karşı yapılmıştır. ... Barbarca saldırı, terörün her türüyle kararlı bir mücadelenin gereğini bir kez daha ortaya koymuştur. İnsanlığın ve küresel barışın ortak düşmanı olan teröre karşı Sri Lanka ile dayanışma içinde olacağımızı ifade ediyorum”

Srilanka Tarrantizmi

Yeni Zelanda'da, Camilerde ibadet eden masum Müslümanların katledilmesinden yaklaşık bir ay sonra, Sri Lanka'da kiliselerde ibadet eden masum Hristiyanların katledilmesi dikkat çekici. Yeni Zelanda katliamları nedeniyle daha önce yazdığımız yazıda, katliamları beyaz ırkçılığın üstünlüğü adına gerçekleştirdiğini bir manifesto ile tüm dünyaya ilan eden terörist Brenton Tarrant'dan hareketle bu tür ırkçı saldırıları Tarrantizm olarak tanımlamıştık. Devlet ırkçılığını Faşizm, millet ırkçılığını Nazizm, din ırkçılığını Siyonizm olarak görürsek, beyaz ırkçılığı da özel bir tanımlamayı gerektiriyordu çünkü.

Sri Lanka'daki alçakça yapılan saldırı da ne adına, kim tarafından yapılırsa yapılsın, Yeni Zelanda'daki saldırının faili Tarrant'ın zihin dünyasından çok farklı görünmüyor. Saldırı en ağır şekilde lanetlenmeli, failer bulunarak en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.

Adalet çağrısı

Yaşadığımız çağda, insanlar İslam, Hristiyanlık, Yahudilik, Budizm, sekülerizm ya da başka din ve ideolojiler adına teröre başvurabilmektedir. Kuşkusuz terörün hiçbir şekilde gerekçesi ve mazareti olamaz. Bununla birlikte adaletsizlik duygusu/algısı arttığı oranda teröre daha fazla başvurulduğunu da görmemiz gerekiyor. Kuşkusuz mutlak adalet sağlansa bile yine de bir kısım insanlar teröre başvurabilirler. Ama terörü minimize edecek olan, terörün panzehiri adalettir. Yapmamız gereken öncelikle insanların radikalliğe düşmesini engelleyecek bir adalet arayışı içerisinde olmamızdır. Oliver Roy'un “İslam radikalleşmiyor,

YAPIMCI	ÜNİTE AMİRİ	YAYIN DENETLEME KURULU DENETİMİ

radikalizm İslamileşiyor” ifadesi birçok terör saldırısının nedeni için oldukça açıklayıcıdır. İnsanlar radikalleştikçe, sahip oldukları dinler ve ideolojiler üzerinden terörü meşrulaştırma çabasına girebilmektedirler. Küresel düzeyde adalet çağrımız ve arayışımız ile radikalliğin kaynaklarını kurutmalıyız. İnsanların radikalleşerek sahip oldukları düşüncelerden terör üretmelerini engellemeliyiz. Küresel düzeyde kurgulayacağımız adalet çabamız ile radikalizm Hıristiyanlaşmamalı, İslamleşmemeli, Budistleşmemeli, Yahudileşmemeli. Küresel düzeyde bir adalet arayışımız olmaz ise, sadece kendi milletimize ve kendi topraklarımızda bir adalet arayışı içinde olursak, korkarım dünyamız gittikçe daha fazla güvensiz hale gelecektir. Çünkü küresel iletişim ve bilişim çağında adaletsizlikler, zulümler çok daha hızlı görülebilmekte, bunlara karşı insanlığın katlanma düzeyi ise çok daha hızla azalmaktadır.

11 Eylül’de ABD’de, DAESH Saldırıları nedeniyle, Paris, Londra ve Ankara’da, Tarrant’ın cami saldırısı nedeniyle Yeni Zelanda’da, en son kilise saldırılarıyla Sri Lanka’da olduğu gibi, insanlık ailesi olarak terör saldırılarıyla her yerde karşı karşıyayız. Hangi ülkede yaşarsak yaşayalım, bu saldırılara karşı hayatımız dünden daha fazla güvensiz hale geliyor. Bu nedenle, bir taraftan adalet çabamızı artırırken, diğer taraftan her ne adına yapılsa yapılsın, insanlık ailesi olarak teröre karşı, amasız ortak tepki vermeliyiz. Terör saldırılarının bazılarını görmezden gelmek, geçiştirmek hayatımızı fazla riske atmanın ötesinde bir anlam taşımıyor.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL’ün konuyla ilgili değerlendirmesini sunduk...
SÖZCÜK SAYISI: 740

YAPIMCI	ÜNİTE AMİRİ	YAYIN DENETLEME KURULU DENETİMİ